چې غوټې پسې وهې په لاس به در شي، چا ویل چې په دریاب کې ګوهر نشته!

د بریالي ژوند
څو رازونه

Ketabton.com

لیکنه: فضل الرحمن "عادل"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بريالي ژوند څو رازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:... د بریالي څو ژوند رازونه

لیکنه:...........فضل الرحمن (عادل)

اوډون:..........پخپله لیکوال

کال:............ ۱۴۰۰ لمریز

خپرونکی:...... خپله لیکوال

اړیکه: ۰۰۹۳۷۷۰۸۴۸۲۶۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سریزه 2

هوډ (نیت) 4

هدف 6

هڅه 8

هیله 10

همت 12

هنر 15

هوښ 18

هیښمه 21

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

الحمد لله رب العلمين و الصلواة والسلام على رسوله الكريم؛
أما بعد :
که څه هم نن سبا د بريالي ژوند او يادا چې څرنګه کولی شو په ورځنيو چارو کې بريالي و اوسېږو د ډېرى افغان او خارجي تکړه او سترو پوهانو او ليکوالانو مؤثر کتابونه او مقالې خپرې شوې دي .
له دې منځه ما هم غوښتل چې د هغوی پر پله پل کېږدم او خپلو هيوادوالو ته يو څه وړاندې کړم چې بلآخر وتوانېدم او د(هـ) توري په لمسون(انګېزه)مې د بريالي ژوند د رازونو په اړه له خپل توان سره سمې چې قرآني ايتونه او د نبي کريم ﷺ احاديث، همدارنګه د پوهانو غوره وينا وې په کې راغلي دي ليکنې وکړې .او له خپلو دغو ليکنو مې دا وړوکی کتابګوټی جوړ کړ په دې هيله چې د ګټې وړ مو وګرځي او داهيله لرم چې له نورو ملګرو سره مو يې هم شريك کړئ تر څو نور مسلمانان هم ګټه ترې واخلي .

فضل الرحمن" عادل"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بریالي ژوند دغه رازونه په لاندې ترتیب سره واضح شوي دي .

۱ : هوډ (نیت، قصد ، اراده) ...

۲: هدف (موخه، مقصد ، غرض) ...

۳: هڅه (کوښښ، زیار) ...

۴: هیله (غوښتنه، امید) ...

۵: همت (زړورتیا ، عزم، میړانه)...

۶: هنر (کسب، کار، مسلك) ...

۷: هوښ (پوهه، بیداري، ویښتیا) ...

۸: هیښمه (کنټرول، تنظیمول)...

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوډ (نيت)

له ارادې غوښتنې او تصميم سره يوې کړنې او کار ته مخه کول، يا په بله وينا د يوې کړنې طرف ته ځان متوجه کولو ته هوډ وايي .
لکه يو انجينر چې يوې ودانۍ او کور ته نقشه جوړوي، نو آيا پرته له نقشې د کور او ودانۍ جوړول شونې دي!؟ ځواب همدادی چې هيڅکله نه .
يا لکه يو کراچۍ وان چې د پلورلو لپاره په کراچۍ (ريړه) کې سبزيجات او د پلورلو وړ شيان واچوي.
دې ته نيت، هوډ ، قصد ، تصميم او اراده وايي .
د يو کار او کړنې لپاره له هر څه نه مخکې په لومړي سر کې هوډ او قصد کول اړين او لازمي دی، ځکه پرته له هوډه هيڅ سمه کړنه شونې نه ده تر دې پورې چې له نيت او هوډ پرته د الله (ج) پر وړاندې هم عملونه د قبول وړ نه دي .
د بشريت سترلارښود (ﷺ) ويلې دي ((**انما الاعمال بالنية، وانما لامريء ما نوی**)).
وايي :کړنې (عملونه) په نيت سره دي که دې يې هوډ او اراده کړې وه منل کېږي حسابېږي او کنه نو نه ګڼل کېږي، او

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه وايي د يو چا لپاره هغه څه دي چې نيت يې کړی وي نو که د خير يو کار کوې تاته به يې هم خير ورسېږي الله ﷻ به درنه خوښ سي .که د کوم څه د لاسته راوړلو هوډ وکړې الله ﷻ خامخا دا توان در کوي چې تر لاسه يې کړې .په د نيا کې هيڅ دا سې څه نشته چې يو څوك يې هوډ وکړي او ترلاسه يې نه کړي!.
او هيڅ داسې څه نشته چې لاسته يې راوړي او هوډ يې نه وي کړی، او کومو خلکو ته چې پرته له هوډه کوم څه لاسته ورځي هغوی يې ورڅيا لري .
زموږ او تاسو په ټولنه کې که له بې تعليمه وګړو پوښتنه وکړې چې ولې زدکړې درنه پاتې شوې ځواب يې همدا وي چې هوډ يې نه درلود .
پوهان وايي وای هوډ د ځواکونو پاچا دی !کله چې باچا امر کوی رعيت پرته له څه ويلو هغه ته غاړه ږدي، نو کله چې د يو کار لپاره هوډ وکړل شي ذهني او بدني ځواکونه خپله په کار پيل کوي او د ترلاسه کولو لپاره يې هلې ځلې کوي او بلاخره يې مومي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هدف

د بریالي ژوند یو بل راز موخه (هدف) دی .
هدف یاني مقصد ، مطلب، غوښتنه، غرض او موخه :هغه مطلب او غوښتنه ده چې اراده ورته متوجه وي .
یا پر بله وینا هغه غوښتنه ده چې د لاسته راوړلو لپاره یې تا اراده کړې وي .
لکه یو ښکاري (صیاد) چې ښکار په نښه کوي، نو که ښکار (حیوان یا بل څه) په نښه کې را نه ولي موخه و نه نیسي نو آیا غوښتنه به یې پوره شي!؟ هیڅکله نه تر څو چې هدف ونه نیسي او ځیر ونه اوسي .
په دې هر څوك پوهېږي چې هدف څه ته وایي خو په ژوند کې داسې هدف ټاکل لکه څرنګه چې ښکاري ته د ښکار په وخت کې جګ جګ وابنه (ګیاوې) لوړې ژورې او ونې مخې ته راځي خو
دی خپل ښکار ته ځیر وي پوره هڅه کوي او له نظره یې نه اچوي، په عادي ژوند کې هم ستونزې راځي مشکلات پېښېږي خو هدف هیڅکه باید له یاده ونه غورځول شي له بې زړه توبه ځان وساته ځکه کوم هدف چې دې ټاکلی خامخا یې تر لاسه کوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کله نا کله څوك له ناکامۍ سره هم مخ کېږي، چې د هغه ضد هیله ده هیله به هیڅکله هم له لاسه نه ورکوي!.

الله ﷻ وایي((قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ)) (سُوْرَةُ الحِجر 56 :)

ابراهیم (ع) وويل" :د خپل رب له رحمت څخه خو ګمراهان ناهيلي کيږي.

ګمراهان لار ورکي غافل وګړي ناهيلي کېږي .

نو ځان له غفلت څخه وژغوره هیله من اوسه او هدف تر لاسه کړه!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅه

د بريالي ژوند دوهم راز هڅه، هاند ، کوښښ، لټون، تلاښ، زحمت، زيار او سعيه ده .
له آره دوی ټوال مترادف وييونه (الفاظ) دي مانا او مقصد يې يو دی چې هغه د يو څه اراده او غوښتنه کول دي يا د يوې کړنې د تر سره کولو لپاره خپل اندامونه په حرکت راوستل دي .
لکه څرنګه چې د عالمونو پالونکي ستر څښتن تعالى ﷻ ويلي دي ((وَأَن لَّيۡسَ لِلۡإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ !)) (سُوۡرَةُ النّجم 39 :)
او دا چې د انسان لپاره د کړنو بدله پرته د هغه د تلاښ او کوښښ څخه بل هيڅ نشته؛ ياني د کوم څه تلاښ چې يې کړې وي او هڅې يې په کې کړې وي د هغه هر څه بدله به مومي، او که يې نه وي کړي خالي لاس به پاتې شي .
په پښتو کې يو مشهور متل دی وای بې زحمته راحت نشته .!
نو د راحت لپاره د بريالي ژوند لپاره لکه څرنګه چې هوډ اړين دی همدارنګه هڅه او زيار هم اړين دی .
د زيار په واسطه کولی شو د هر ډول ستونزې حل و مومو .
وای چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي، چا ويل چې په درياب کې ګوهر نشته .!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هر څه پسې چې هڅه وکړې هرمرو لاسته درځي!.
ډېرى وګړي بيا هڅه او تلاښ نه کوي وايي دا ژوند ټول تقدير دى څه چې ليکلي وي هغه به راپېښېږي دا بلکل غلط ګمان دى په ژوند کې د بريا لپاره هڅه او تلاښ اړين دي .
عبد الرحمن بابا (رح) څه ښه وايي:

چه نظر کړم په قسمت او په نصيب
راته هيڅ شي خپل تالاش و خپل ترتيب.

پوهان وايي څوك چې طالع (بخت) ته ګوري هغوى لاله پخوا څخه مړه دي! نو ځانونه مه مړه کوئ هڅه وکړئ ځانونه برياته ورسوئ .
بريالى ژوند ياني هيڅ چاته نه اړ کېدل!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله

د بریالي ژوند یوبل راز هیله ده .
هیله یاني غوښتنه، ارزو، امید ، تمنا ، تلوسه .
نو که د کوم څه تر لاسه کول حاصلول غواړې هیله یې وکړه او په طرف یې مزل پیل کړه لکه څرنګه چې ستر څښتن تعالی ﷻ ویلې: ((**فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَآءَ رَبِّهِۦ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَٰلِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِۦٓ أَحَدًۢا**)). (**سُورَةُ الكهف**110)
ژباړه: نو څوک چې له خپل پروردګار سره د یو ځای کېدو په هیله وي، هغه ته په کار ده چې ښه عمل وکړي او په بندګۍ کي له خپل رب سره بل څوک شریک نکړي.
مطلب د هیلې د پوره کېدلو او مطلب تر لاسه کولو لپاره عمل ډېر اړین دی، هغه که دنیاوي وي یا اخروي یې، همدارنګه له ناسم بېګټې، شیطاني، زهري او وژونکي فکرونه له ځانه لرې غورځول او د روښانه راتلونکي په اړه فکر کول مو هیلو ته ځواکمنتیا ور ببښي .!
خو که بې ارزښته فکرونه مو کول، واړه کارونه مو ځانته په بېځایه سوچ غتول او ځان مو نه ترې وژغوره، ورځنی ژوند به مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تريخ او او د شاوخوا خلکو سره به مو هم اړيکې بې خونده وي، هغوی به هم ځان درځخه ځنګ ته کوي او هيلې به دي ورځ په ورځ مړاوي کيږي.!

نا هيلي د بریالیو او هوښيارو خلکو کار نه دی بلکې د ناپوهو او لار ورکو خلکو کار دی، کوم چې په خپله ښه او بده نه پوهيږي .

همدارنګه الله ﷻ فرمايلې دي :چې د خپل رب له رحمت (لوروني) ځخه ګمراهان (لارورکي) ناهيلي کيږي .

ځان له ګمراهي ځخه وساته تل له الله ﷻ ځخه غوښتنه وکړه دعاء وکړه هغه يوازنی ستر او پوره لورونکی دی کوم چې تاته يې شتون درکړی تاته يې تر دې مهاله ژوند او توان درکړی، سفر وکړه خلك وګوره په خپل ځان شکر وکړه او هيله من و اوسه ! او د مطلب د حاصلولو لپاره تل تيار اوسه!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همت

د بريالي ژوند پنځم راز همت (زړورتيا) ده .
همت ياني مېړانه، زړورتيا ، بهادري، اراده، غوښتل، ډېر کوښښ کول، عزم، غټ نظرلرل!.
د ژوند هره کړنه په همت سره کېږي، همت (زړورتيا) مو د ژوند لوړو پوړيو ته رسوي!.
کله نا کله په ژوند کې ستر چانسونه او فرصتونه مخ ته راځي نو په هغه وخت کې همت پکار دی، که څه هم ستونزې ولرې خو په دې خبر اوسه چې چانسونه هر وخت نه وي خپل نظر (ليدلوری) دې پراخ کړه زړورتيا وکړه او دا چانس هم وازمويه او باوري و اوسېږه ځکه ته دا کار کوې ! او کولی يې شې! او ته د دې کار وړتيا لرې .!
همت د وېرې ضد دی وېره ياني څه!؟ ولې ډارېږې!؟ دا ډار له کومه سوی!؟ لکه څرنګه چې زړورتيا او همت انسان لوړو پوړيو ته رسوي همدارنګه وېره يې ښکته را غورځوي وېره هسې يو شيطاني پديده ده ځان ترې ساتل خپله بريالیتوب دی! ځکه الله (ﷻ) عقل فکر او سوچ در کړی ښه او بد درك کولی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مالومولی شي نو بیا ډار د څه لپاره!.
دا ښکاره ده چې درك او احساس یو څه درکوي او ویره ده چې
تل دي له یو څه ته رسېدلو او د یو څه له لاسته راوړلو منع کوي .
نو د یو څه عزم کول او پر ځان باوري کېدل او د لاسته راوړلو
اراده یې کول خامخا به هغه ځیز ته رسېږې او تر لاسه کوې به
یې!.
دا که د یو څه د لاسته راوړلو لپاره زړورتیا او همت وکړې او
لاسته یې راوړې خو بریا دي تر لاسه کړه کامیاب شوې، خو که
بریالی نه شوې هیڅ تاوان دي هم نه دی کړی ځکه اوس هم همغه
فکر لاسونه پښې او وجود لرې مخکې هم همداسې وې!.
نو لوړ همت کول د بریالیتوب ضامن دی لکه څرنګه چې
عبدالرحمن بابا (رح) وایي :

چه کامله اراده لري په زړه کې
د مرشد له اشارته بې ارشاد وي!.

مطلب د کو څه لپاره چې پوره اداره لرې نو پرته د لارښود له
لارښوونې خپله دا اراده لارښوونه ده، او خپل مطلب ته به
رسېږې!.
نو همت کول پکار دي، په کېناستلو هیڅ نه کېږي ځکه که
ناست هم یې عمر تېرېږي او که بوخت یې هم عمر تېرېږي خو د
مرګ نېټه نه ده مالومه نو داسې ژوند کول پکار دي چې مرګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي خلك ضايع وبولي او در پسې وژاړي .
په پښتو كې يو متل دى واى مېړونه مري نومونه يې پاتي كېږي
دا د با همته خلكو ستاينه كوي نو مېړانه كول پكار ده په بې
همتىِ سره هيڅ هم لاسته نه راځي!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هنر

د بريالي ژوند يو بل راز هنر (کسب او زدکړه) ده .
هنر ياني فن، کمال، زدکړه، کسب، مهارت، پېشه، تخنيك، جوهر .
حلال هنر (کار او کسب) زده کول او له دې لارې روزي پيدا کول فرض او واجب دي .
هنر زده کول دې شخصيت لوړوي تر څو چې زيات کمالونه زدکړې هغومره زياتې ستونزې به له منځه يوسې او اسانی به رامنځته کړې!، په هغه اندازه به له مجبورۍ خلاص شې او هغه ټولې اړتياوې به دې پوره شي .
رسول الله ﷺ ويلې دي: ((**مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلِ يَدَيْهِ، وَإِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلِ يَدَيْهِ**)).
(**رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ**).
له مقداد (رض) نه روايت دی وايي :رسول الله ﷺ وويل :هيڅوا کله داسې خوراك نه دی کړی چې غوره (بهتر) وي له هغه خوراکه چې پخپل لاس يې ګټلی وي ـ ځکه د الله ﷻ نبي داود(ع) چې و د خپل لاس له ګټې به يې خوړل.
ياني کوم څه چې پخپله کارکولو سره پخپل هنر او کسب وګټې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر غوره پاك او بهتر دي له هغو څخه چې بل چا ګټلي وي .
په دې کې توجه او لاربنوونه ده حلا کسب (هنر) او کار ته؛ ځکه په حلال کار کې ډېري ګټې دي د هغو له جملې :
١ : د اجرت (مزدوري) په اخيستلو کاريګر ته ګټه ترې رسېږي، کله چې بل چاته کار کوي، او که د تجارت کار و زيادت په اصلي پيسو (رأس المال) راځي .
٢ : خلکو ته ګټه ترې رسېږي د هغوی د کاليو لوښو خوراکي توکو او داسې نورې اړتياوې پوره کېږي، همدارنګه هغه څه چې په کوښښ سره تر لاسه کېږي لکه د ونو کرل د فصلونو او مېوو کرلو ريبلو اړتياوې پوره کېږي .
٣ : کاريګر (مزدور) له بېکارۍ او بېلارۍ او زړه توري څخه پرې مشغولېږي .
۴ : نفس يې ماتېږي سرکشي او کبر يې کمېږي .
۵ : له سپك سوال کولو نورو ته له احتياج (اړکېدلو) څخه خلاصېږي .
د کاريګر شرط داده چې په دې عقيده به نه وي چې دا رزق او روزي کار او کسب راکوي، بلکې رزق او روزی د الله ﷻ له لوري ده .
کار کول د انبياؤ سنت او تګلاره ده ځکه داود (ع) به زغرې جوړولې او خرڅولې به يې او له دې لارې به يې ځان ته روزي او مال پيدا کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په کار کې دومره بوختېدل نه دي پکار چې عبادت پرې پاتې شي، بلکې کار پخپل ځای او عبادت پخپل ځای ځینې وګړي کار کوي خو عبادت ورته پرېږدي چې دا جهالت او ګمراهي ده عبادت په هیڅ شي هم نه شي پرېښودل کېدلی ځکه الله ﷻ انسانان او پېریان د عبادت لپاره پیداکړي دي .

خوشحال خان بابا (رح) څه ښه وايي :

که طالع او هنر دواړه سره کښېږدی
زه خوشحال به پکی ونیسم هنر !

طالع ته کتل کار او کسب نه زده کول بل چاته تمه کول دا هغه څه دي چې سړی له سړیتوبه اچوي بذدله کوي یې جرأت یې له منځه وړي تل به یې بل چاته لاس نیولی وي سوال به کوي خلك به په بد نظر ورته ګوري، بلآخره به تنګ ژوند لري له ژونده به یې هم زړه تور وي له خلکو هم، الله ﷻبه هم ترې ناراضه وي ،نو هنر زده کول په ځان اړین کړئ تر څو له داډول مشکلاتو وژغورل شئ!.

په پښتو کې یو متل دی وای هنر زده کړه د کندو شاته یې واچوه!.

یاني کار زده کړه بس کله چې دې اړتیا شوه کار ترې واخله ستونزه دې پرې حل کړه؛ کنه تاوان خو دې نه دی کړی نه کوم پېټی دی چې ستړی به دې کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښ

د بريالي ژوند اووم راز هوښ (بيداري او ځرکتيا) ده .
هوښ ياني عقل، فکر، پوهه، بيداري، ځيرکتيا ، او ويښتيا ته وايي چې د ويده کېدلو هېرېدلو بې خبري ضد ده .
الله ﷻ څه ويلې دي :((إِنَّ شَرَّ الدَّوَآبِّ عِندَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ)) (سُوْرَةُ الأنفَال22 :)
ژباړه :په يقيني توګه، د خدای په نزد د ساه کښانو ډېره بده نوعه، هغه کاڼه، ګونګيان خلک دي چې له پوهې څخه کار نه اخلي!.
ياني د ژوند په هر کار کې فکر وکړه ! ځان له کوږوالي او ګونګوالي وساته ! په ګټه او تاوان يې ځان خبر کړه ! غوږه او ګټور يې وټاکه تر څو د بدو مخلوقاتو په ټولۍ کې رانشې!.
د ژوند په هره چاره کې بيدار اوسېدل پکار دي، کار پخپل وخت سره کول او له غفلت نه ځان ساتل ژر د ستونزو په مقابل کې درېدل د ستونزو حل لاره لټول او ستونزې حل کول دا هغه څه دي چې وخت مو بچت کوي او کولی شئ په نور وخت کې ډېر څه لاسته راوړئ!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښيار اوسېدل د کارونو او پېښو د حل لپاره عقل په کار اچول فکر کول؛ يا د يو کار شروع کولو لپاره له داسې وګړو سره مشوره کول چې په دې کار او هنر پوهېږي . د کار کولو لپاره زر تر زره لاس په کار کېدل نقشه او پلان جوړول وخت له لاسه نه ورکول همدا بريا ده .

عبد الرحمن بابا (رح) څه ښه وايي :

نن چه صبح ده روښانه لار صحيح کړه
ناګهانه به دا صبحه شب تار شي !.

مطلب بيدار اوسه هر کار پخپل وخت او ځای سره وکړه او له ځنډولو يې ځان وساته؛ ځکه شونې ده بيا دا موکه (موقع) په لاس در نشي په ژوند او ورځنيو پېښو او راتلونکو ځنډونو هيڅ باور نشته .

وايي :

((په دنيا کښې خوب هغه کا چه نادان وي
هغه څوك چه طلبګار وي څه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښې
چه مطلب د چا ديدار وي څه به خوب کا))

مطلب که په ژوند کې کاميابي او برياليتوب غواړې نو بيدار او سه له هرې موکې ځان خبروه له پوهو او برياليو خلکو سره اړيکه ټينګې کړه پوهه تر لاسه کړه ځکه پوهنه رڼاده او همدغه رڼا ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند تګلاري روښانوي!.
په پښتو کې یو متل دی وای بې علمه سړی ړوند دی !بلکل بې علمي په دې مانا که ته یو کار شروع کوې او په هغه دې ځان پوه کړ نو د هغه کار په اړه ته عالم شوې او هغه کار او کړنه درته روښانه ده او کنه نو بیا به لکه ړوند ورته ګورې خو کولی به یې نه شې ځکه چې په اړه دې یې پوهه نه ده تر لاسه کړې او نه یې شې کولی چې د نه لیدلو په مانا ده!.
نو د هر کار په اړه پوهه تر لاسه کړه تر څو دې سترګې روښانه شي او ویښ شې او بریالیتوب وموميې!.
یو کار په تیاره کې داسې نه کېږي لکه په روښنایي کې نو تر څو چې یوه کړنه په باطني نظر (پټ لید) چې عقل او فکر دی روښانه نه کړې آیا د هغه کول شوني دي!؟ نه تر څو چې ځان ویښ نه کړې او کړنه روښانه نه کړې،نو په ورځني ژوند کې د بریالیتوب لپاره اړینه ده چې ویښ شې!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هینبمه

د بريالي ژوند بل راز هینبمه (کنټرول) دی .
هینبمه یاني کنټرول، بیا کتنه، تنظیمول، ساتنه کول ...
ژوند بیلابېل اړخونه لري لکه له وګړو (خلکو) سره اړیکې، زدکړې کول، مجلسونه او غونډې، مسافري، کور پاتي کېدل، کاروبار، د مال ګټل لاسته راوړل، مال خرڅه کول لګول او داسې نور ټول ....
په دې ټولو کې په ځان کنټرول او ځاني نظم ساتل ډېر اړین دي .
له خپلوانو او دوستانو سره خپلوي پاله!، او له نېکو خلکو سره ملګرتیا کوه!، له هغو خلکو سره ناسته پاسته کوه!، چې ستاسو اوستا د مسلك یا ستاسو د کاروبار په قدر پوهېږي او تاسو هڅوي تر څو خپل کار په خوښۍ او له زړه نه وکړئ!.
او له هغو خلکو نه چې بېکاره دي یا کار کولو ته زړه نه ښه کوي تل شکایتونه کوي ځان لرې کړه ځکه همدغه خلك منفي فکر خپروي مفت خواره او پیسې او بریا غواړي خو هیڅ هم لاسته نه ورځي ځکه دوی حرص کوي یا کار نه کوي یا په یوخت ډېرو خواو ته لاس اچوي او په دې کار سره به هیڅ هم لاسته ورنشي.
په پښتو کې یو متل دی وای (چې اوسې په خوی به د هغو سې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو كه غوارې بريا تر لاسه كړې له ناكامو خلكو لرې شه!.

رزق او كاميابي وركونكى الله ﷻ دى خو كه څوك په الله ﷻتوكل وكړي ((**وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ**)).(**سُوْرَةُ الطّلاَق**3 :)

ژباړه-(او هغه ته به له داسي لاري څخه روزي وركړي، چي هغه لوري ته يې ګومان هم نه رسيږي .څوک چي پر الله توكُل وكړي، د هغه لپاره الله كافي دى.

خپلي چارې الله ﷻ ته پرېښودل او لاس پكار كېدل له بېلاري او غفلت نه ځان ساتل همدا توكل دى .

همدارنګه در هر څه لپاره پلان چوړول تر څو مو وخت بې ځايه ضايع نه شي ځكه رسول الله ﷺ ويلې دي :((**من حسن اسلام المرء تركه مالا يعنيه**.)) (**رواه مالک واحمد**).

رسول الله ﷺ ويلې دي د سړي له غوره او ښې مسلماني ياني د يو چا د اسلامي ښكلاګانو له جملې او د ايمان له بشپړتيا دا هم دي چي هغه څه پرېږي چي ګټه نه ورته رسوي!. يانې چې مهم او د ده وړ نه وي هغه كه خبري وي يا كار وي يا سيل او كتل وي يا فكر وي!.

همدارنګه په مجلسونو كې خپله ژبه له غيبت تهمت دروغو او فحش نه ساتل پكار دي ځكه دا كارو مو ورځنى ژوند بې خونده كوي او اړيكې مو خرابوي او د الله ﷻ د نا رضايي سبب ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مال ګټلو کاروبار کې هم له دوکې او دروغو ځان وساته ځکه که دا کار وکړې مال دې بې برکته کېږي او د الله ﷻ پر وړاندې هم مجرم ګڼل کېږې!.

په مال خرچ کولو مصرفولو کې پوره دقت کوه خپل ځان کورنۍ او ټولنه له دې کاره وساته؛ ځکه چې الله ﷻ فرمايلي دي:((إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ۖ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا))(الإسراء27:17)

ژباړه -(بې ځايه لګښت کوونکي د شيطان ورونه دي او شيطان د خپل رب ناشکره دی.

هغه خلك چې خپل مالونه په ګناه کې لګوي او په دې لګولو کې اسراف کوي دوی د شيطانانو ورونه دي، ځکه دوی د هغوی اطاعت او منته کوي په هغه څه کې چې هغوی امر ورته کوي چې هغه خرچه او اسراف دی، او شيطان خو ناشکر دی د خپل رب ځکه هيڅ داسې کار نه کوي چې په هغه کې دې ګناه نه وي، او په هيڅ داسې څه امر نه کوي چې په هغه دې الله ﷻ په قهر نه شي .

نو ځان کنټرولول پکار دي تر څو هم اخروي بريا تر لاسه کړو چې د الله ﷻرضا ده او هو دنيوي چې مال به مو ساتلی (محفوظ) وي!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلام یوازینی حق دین دی چې د انسانانو ټولي ګټې او بریاوې په کې نغښتې دي!.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library